

४ पारस्परिक सम्बन्ध

यस अध्यायको निम्ति पढ्नुहोस्: १ सामूयल २५, एफिसी ४:१-३, १ पत्रुस ३:९-१२, लूका १७:३,४, लूका २३:३४, याकूब ५:१६।

स्मरण गर्नुपर्ने मूल पद: “जे गरेतापनि अरूले तिमीलाई के गरोस् भन्ने तिम्रो चाहना छ, त्यहि अरूलाई पनि तिमीले गर। व्यवस्था र भविष्यवक्ताहरूका लेखहरूमा उल्लेख गरेका सबै दिक्षाको सार यी नै हुन्।” (मत्ती ७:१२-१३ रूपान्तरित)

शहरहरूमा प्रचार गर्ने कार्यक्रमहरू गर्नु अघि एउटा सहरका प्रचारकले आफ्ना कर्मचारीहरूलाई पहिला तनाव-नियन्त्रण गर्ने कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गर्छन्। अनुसन्धानको निम्ति उनले सरल प्रश्नहरू रचेका हुन्छन्। के कुराहरूले तनाव गर्दछन् सो चार पाँचवटाको सूची बनाउ भनेर उनले कार्यशाला गोष्ठीमा सहभागी हुने कर्मचारीहरूलाई अनुरोध गर्दछन्। ती सहभागीहरूले आफ्ना उत्तरहरूलाई विभिन्न साझा समूहमा विभाजित गर्दछन्। तिनीहरूले स्वास्थ्य, पैसा, काम र सम्बन्धका समूहमा आफ्ना उत्तरहरू चढाएका हुन्छन्। समूहमा छलफल गरेर शूची बनाइ सक्नु अघि एक जना कर्मचारीले ती प्रचारकले तयार गरेको सामग्री देख्दछ। ती सामग्रीको अग्रिम सूचीमा पारस्परिक सम्बन्ध तनाव सृजना गर्ने प्रथम समस्या हो भनेर उल्लेख गरिएको थियो। अनि त्यो प्रचारक पाष्टरलाई पारस्परिक सम्बन्ध किन प्रथम शूचीमा छ भनेर त्यस कर्मचारीले सोध्छन्। अनि पारस्परिक सम्बन्धको समस्या नै मूल समस्या हो भनेर उक्त पाष्टरले जवाफ दिन्छन्। एक आपसमा खराब सम्बन्ध नै तनावको मूल कारण भएको भेट्टाइएको छ।

पारस्परिक सम्बन्धको समस्या वा मननमिल्ने समस्या सबै क्षेत्रहरूमा पाइन्छन्। यसले कसैलाई पनि बाँकी राख्दैनन्, जस्तै: श्रीमान श्रीमती, छोराछोरीहरू, कार्यालय हाकिम, सहकर्मी, छिमेकी, साथी वा शत्रुको बिचमा। जब पारस्परिक सम्बन्ध सकारात्मक हुन्छन्

तब त्यसको नतिजाले ठूलो हर्ष ल्याउँछ। मानिसलाई खुशी राख्ने र नराख्ने साँचो नै पारस्परिक सम्बन्ध हो। यो विश्वव्यापी सत्य हो।

त्यसकारण, यस अध्यायमा पारस्परिक सम्बन्धको महत्वपूर्ण विषयमा हाम्रो ध्यान केन्द्रित हुनेछन्। बाइबलले पनि यस विषयमा के दिक्षा दिन्छ, सो हामीले हेर्नेछौं।

१. पूर्ण रूपमा नम्र र भलादमी (एफिसी ४:१-३)

एफिसी ४:१-३ पढ्नुहोस्। असल पारस्परिक सम्बन्ध राख्न र एकतामा रहन नम्र स्वभाव, भलादमीपन र धिरजलाई पावलले किन गाँसेको होला? असल नियतले गर्दा आपसी सम्बन्धमा सकारात्मक प्रभाव आफ्नै जीवनमा भएको सोच्नुहोस्।

१ सामूयल २५ पढ्नुहोस्। कठिन र तनवापूर्ण बातावरणमा दाउद र अबिगेलले के उचित कार्य गरे? यसले हामीलाई के सिकाउँछ?

अरूलाई कसरी व्यवहार गर्ने र नगर्ने भनेर जान्न दाउद, नाबाल र अबिगेलको कथालाई उत्कृष्ट नमुना मात्रु पर्दछ। दाउदले नाबालकहाँ चन्दा माग्न आफ्ना सैनिकहरूलाई पठाएका थिए। उनीहरूले नाबाललाई भनेका थिए: “हामीले तपाईंका मानिसहरू र सम्पत्तीलाई सुरक्षा दियोँ। तपाईंसँग जे छ हामीलाई दिनुहोस् र सहायता गर्नुहोस्।” (१ सामूयल २५:७,८ रूपान्तरित)। तर नाबाललाई कसरी दया देखाउने भन्ने कुरा थाहा थिएन। अरूलाई चित्त नदुखाइ कुरै गर्न जानेको थिएन। नाबाल अभद्र र दुष्ट मानिस थियो भनेर बाइबलमा हामीलाई भनिएको छ। उनको बारेमा वर्णन गर्दा कतिपय अनुवादकहरूले यस्ता शब्दहरू प्रयोग गरेका थिए, जस्तै: तितो, रिसाहा, अभद्र, बेइमान र अशिष्ट। दाउदका सेनाहरूले यी अवगुण चरित्रहरू निश्चयनै देखेका थिए।

तर साथै सुरुमा दाउदको मनस्थिति कस्तो थियो, हेर्नुहोस् त? दाउदसँग सैनिक शक्ति थियो। तर उनले नाबाललाई शिष्ट तथा स्नेहले भरेको सन्देश पठाएका थिए। नाबाल र उनको परिवारमा दिर्घायु होस् र सुस्वास्थ्य होस् भनेर कामना गरेका थिए। दाउदले आफूलाई “तपाईंको छोरो” भनेर पहिचान दिएका थिए (पद ८)।

बाइबलको अनुसार अविगेल चलाख, फुर्तिलो र सुन्दरी थिइन्। उनको आचरणलाई हेर्नुहोस्। उनले धेरै असल खानेकुराहरू बटुल्छिन्। नाबालको व्यवहारप्रति रूष्ट भएको दाउदकहाँ उनी डगुदै, शिर निहुराउँदै माफी माग्छिन्। दाउदलाई स्वामी र आफूलाई उनको सेवक भनेर सम्बोधन गर्छिन्। आफ्नो पतिको अभद्र व्यवहारप्रति उनले माफी माग्छिन्। परमेश्वरको जन भएको कारणले बेकारमा कसैको हत्या गर्नु उचित छैन भनेर उनले दाउदलाई सम्झाउँछिन्।

नाबाललाई नष्ट गर्ने दाउदको योजना अविगेलको बुद्धीपूर्ण र नम्र व्यवहारले परिवर्तन गर्दछ। अविगेललाई पठाइ दिनुभएकोमा र उनको असल निर्णयको सुझावलाई परमेश्वरको प्रशंसा दाउदले गर्दछन्। अबगेलको यो बुद्धिमता कामले गर्दा धेरै निर्दोष मानिसहरूको ज्यान बचेको थियो। नाबाललाई दाउदले मारुं परेन किनभने दाउदको कुरा सुनेर उनको सातोपुत्लो उड्यो र त्यत्तिखेरै उनको हृदयघाट भयो र मृत्यु भयो।

आफूलाई मन पर्ने मानिसलाई दया देखाउनु सजिलो छ। तर हामीलाई मन नपर्ने मानिसलाई के गर्ने त? तपाईंको रहनसहनमा कतिपय मानिसहरू छन् जो तपाईंसँग सहमत हुन्दैनन्। तपाईंले आफ्नो नम्र र भद्रमन तिनीहरूलाई देखाए तिनीहरू कस्तो हुने होलान्? परमेश्वरको अनुग्रहले यो हुन कोशिस गर्नुहोस्। यसको मतलब यो होइन की तपाईं सधैं लोकप्रिय वा मायाको भागी हुनुहनेछ।

२. दुष्टलाई भलाईद्वारा बदला लिनु (१ पत्रुस ३:८-१२)

१ पत्रुस ३:८-१२को मूल तात्पर्य अर्थात् अर्थ के हो? तपाईंके तत्काल जीवनमा ती नितिनियमहरूलाई कसरी पालन गर्न सक्नुहुन्छ र त्यसलाई पालन गर्न के के उपायहरू छन्?

येशू आउनुभन्दा पहिले त्यस बेलाको बिधिविधानमा “आँखाको बदला आँखा, दाँतको बदला दाँत” भनेर लेखिएका नितिलाई मानिसहरूले अपनाउँथ्ये। तर जब येशू आउनुभयो त त्यस शिक्षाको विपरित “कसैले एउटा गालामा हान्छ भने अर्को गाला पनि थापीदेऊ” (मत्ती ५:३८, ३९) भनेर सिकाउनुभयो। येशू हुर्कुनुभएको समाजमा यो शिक्षा अत्यन्त अनौठो थियो, र आज पनि प्रायजसो सबै समाजमा यो

अनौठो नै मानिएको छ। कतिपय इसाईहरूले पनि त्यस नितिलाई पालन गरेर आफूलाई खराब गर्नेलाई भलाईद्वारा बदला लिएको नपाउनु दुःखको कुरो हो। तर ती इसाईहरू होइन प्रभु येशू हाम्रो नमुना हुनुहुन्छ। उहाँले बराबर आफ्नो वचनबाट र नमुनाबाट यो भनिरहनुभएको हामी पाउँछौं: “मबाट सिक। म नम्र तथा भद्र र अहङ्काररहित छु।” (मत्ती ११:२९ रूपान्तरित)

छोराछोरीसहित एउटा युवा दम्पती र उनीहरूका छिमेकीको बिचमा खटपट भइरहेको थियो। ती परिवारले आफ्ना छोराछोरीको निम्ति चौरमा पिङ्ग राखेका थिए। तिनीहरू हल्ला गरेर पिङ्ग खेलेकोले छिमेकीले गुनासो गरेका थिए। ती बालकहरूले गरेको हल्लाले छिमेकीको शान्त वातावरणलाई बाधा पुऱ्याइरहेको थियो। अनि चौरमा बच्चाहरूले फोहर गरेको पनि छिमेकीले गुनासो गरे। तिनीहरूको कचकचले ती नयाँ युवा परिवारको चित्त दुःखको थियो। छिमेकीले तिनीहरूलाई अपशब्द बोली प्रयोग गरेका थिए। तिनीहरूले छिमेकीको नियममा केहि अवैध क्रियाकलाप गरेका थिएनन्। फेरि त्यो चौर छिमेकीको नभएर आफ्नै घरको आँगनमा थियो।

एकदिन त्यस युवा परिवारले आफ्नो घरको पछाडि रहेको स्याउको रूखहरूबाट स्याउहरू टिप्दै थिए। आमाले ताजा स्याउको परिकार पकाएर छिमेकीलाई दिने निधो गरिन्। स्याउबाट बनाएको मिठाई पाउँदा छिमेकीहरू खुशी भए। यो एउटा सरल कामद्वारा तिनीहरूको बिचको सम्बन्धमा ठूलो सुधार आयो। आफूले गुनासो नै गुनासो गरेर पिरोलेका दम्पतीबाट यस्तो मिठो व्यवहार पाउँलान् भनेर तिनीहरूले कहिलै पनि सोचेका थिएनन्।

सावल राजाले भुमिगत भएका दाउदलाई मार्न पिछ्छा गरेका थिए। एकदिन त्यहि पिछ्छा गर्ने दौरानमा दाउदलाई सावलको बदला लिने अवसर मिलेको थियो। तर उनले के गरे? हेर्नुहोस्: १ सामूयल २४:४-६। यसले दाउदको चरित्र वा उनको सदाशयताको बारेमा के भन्छ? अरू छिमेकी वा अरू नमिल्ने इसाईहरूप्रति कस्तो व्यवहार गर्नुपर्छ भनेर दाउदले अपनाएका नितिलाई हामीले कसरी लागु गर्ने?

दाउदले ससुरा भएपनि परमशत्रु बनेका राजा सावललाई मार्न चार पल्ट मौका मिलेको थियो भनेर प्रथम सामूयलको पुस्तकमा

उल्लेख गरीएको छ। तर प्रत्येक पल्ट दाउदले राजालाई क्षमा गरे। उनीप्रति रूखो र निर्दयी भएका मानिसलाई नम्र भएर र परमेश्वरको निति अनुसार व्यवहार गर्नुपर्छ भनेर दाउदले रोजेका थिए।

के यहि निति हामी सबैले पनि अपनाउनुहुन्न र?

३. माफ गर्नु (एफिसी ४:३२)

अत्यन्त अर्थपूर्ण र धार्मिक जीवन बिताएर पनि अरू मानिसहरूसँग मिल्न नसक्नु अशवाभाविक होइन। चर्चैमै हामीले कति जनालाई रिस उठाउँछौं होला र उनीहरूलाई दुःख दिन्छौं होला। त्यसैकारण एक आपसलाई माफ गर्ने निति सिक्न अत्यन्त अनिवार्य हुनुपर्छ।

एफिसी ४:३२मा लेखिएकाछन्: “जसरी परमेश्वरले तिमीहरूलाई क्षमा गर्नुभयो, त्यसरी नै एउटाले अर्कोलाई क्षमा गरेर तिमीहरू एक अर्काप्रति कोमल मनका र दयालु होओ।” बाइबलको यो सत्यनितिलाई तपाईंले कसरी आत्मसात् गर्न सक्नुहुन्छ? तपाईंले कसलाई क्षमा दिनु परेको छ? तपाईंको आफ्नै हितको निमित्त अरूलाई क्षमा दिनु किन अपरिहार्य छ?

स्वस्थ दिमागको निमित्त अध्यात्मिक नितिहरू कत्तिको महत्वपूर्ण छन् भनेर बर्तमान कतिपय मनोवैज्ञानिकहरूले बुझ्न थालेको हामी पाउँछौं। धर्मले मानिसहरूलाई पङ्गु बनाउँछ, मानिसमा हुने त्रास र अपराधी हुँ भन्ने भावनाको जड नै धर्म हो भनेर धेरै मनोवैज्ञानिक तथा परामर्शदाताहरूले दावी गरेका थिए। अब तिनीहरूको यो सोचाइ गलत रहेछ भनेर विश्वास गर्न अनेकौं प्रमाणहरू तिनीहरूले नै भेटाइरहेका छन्। आज तिनीहरूले नै मानिसको मनलाई स्वस्थ बनाउन इसाई नितिहरू उपयोग गरिरहेका पाउँछौं। बाइबलका आधारमा मनोवैज्ञानिकहरूले स्वस्थ मनस्थितिको निमित्त देहायका अर्तिनितिलाई उपचार प्रविधिको रूपमा प्रयोग गरिरहेकाछन्: प्रार्थना, साधना, अध्यात्मिक चिन्तनबाट निस्किएका भावनाहरूलाई लेखन अर्थात् डायरी राख्नु, बाइबलका उत्कृष्ट पदहरूलाई कण्ठ गर्नु, क्षमाशील हुनु। यी प्रविधिहरूबाट मानिसका विभिन्न मानसिक तथा भावात्मक समस्याहरूलाई जितिरहेको प्रमाण हामीले पाइरहेकाछौं। अरूलाई क्षमा

गर्नु वस्तुगत भन्दा पनि व्यक्तिगत भएकोले यो मनस्थितिमा कोहि पर्छ भने यसले आफूले आफैलाई सान्त्वना र राहत भएको महशूस गर्दछ। यसले विगतका दर्द र अपराधी मनस्थितिबाट हामीलाई स्वतन्त्र बनाउँछ। यसले हामीलाई चङ्गाई गर्दछ। यो किनभने सच्चमूचरूपमा क्षमादिने सामर्थता परमेश्वरबाट नै आउँछ र त्यो पनि उहाँले परिवर्तन गर्नुभएको हृदयबाट (इजकियल ३६:२६)।

अरूप्रति सदाशयता वा क्षमा गर्ने स्वभाव हाम्रो निति होस् भनेर येशूले कसरी प्रस्तुत गर्नुभएको छ? हेर्नुहोस्: मत्ती ५:२३-२५, लूका १७:३,४ र लूका २३:३४।

हामीलाई अन्याय गर्नेलाई क्षमा दिन असम्भव छ भनेर हामीले कहिलेकाहिँ सोच्यौं। तर क्रुसमा टाँगिएका येशूको जस्तो कष्ट र दुःखको दाँजोमा कोहि पनि पुग्न सक्दैनन्। आफैले सृष्टि गरेका र समालोका मानिसहरूले सारा जगतका महाराजा र सृष्टिकर्तालाई महाकष्ट दिएर क्रुसमा टाँगिनुजस्तो पिडादायी विश्व घटना अरू के होला? तर क्रुसको कष्ट भोगेर त्यहाँ झुण्डिरहनुभएको येशूले आफूलाई सास्तीदिनेहरूलाई उहाँको पिताले क्षमा दिउन् भनेर प्रेम देखाउनुभएको थाहापाउँदा पाउँदै हामी येशूभक्त भनेर दावी गर्नेले अरूप्रति रिसइबी राख्नु के मनासिव छ त?

जसरी सर्पले टोक्दा अरूलाई दुःख हुन्छ भनेर थाहा नपाएझैं, कतिपय मानिसहरूले अरूको दर्द र समस्या नै नबुझी गलत व्यवहार गर्न तम्सिएका हामी पाउँछौं वा हामीले पनि गर्दछौं। यसले झन दुखेको घाउमा नुन राखेको जस्तै हुन्छ। अरू समयमा मानिसहरू असुरक्षित र व्यक्तिगत समस्याहरूले गर्दा अरूको वचनमा आघात पर्न जानसक्छ। तिनीहरूले यसबाट राहत पाउन अरूमा दोष थुपाउँछन् र अरूलाई दुःख र चित्त दुखाउँदा सन्तोष प्राप्त भएको महशूस भएको गरेका हुन्छन्। तर येशूभक्त भएको नाताले अरूको दुःख र समस्यालाई बुझेर उनीहरूप्रति क्षमाशील हुनुलाई तपाईं के भन्नुहुन्छ? तपाईंलाई अन्याय गर्ने र चोट पुऱ्याउनेलाई क्षमा दिन कसरी सिक्ने?

४. भूल, अपराध एक आपसमा स्विकार गर (याकूब ५:१६)

याकूब ५:१६मा भनिएको छ: "यसकारण तिमीहरूले एकले अर्कासँग आ-आफना पाप स्विकार गर। तिमीहरू निको हुनलाई एउटाले अर्कोको निमित्त प्रार्थना गर। धार्मिक मानिसको प्रार्थना शक्तिशाली र प्रभावशाली हुन्छ।" यो निर्देशनको अर्थ के हो? तपाईंको आफ्नै परिस्थितिमा यस पदलाई आत्मसात् गर्नुहोस् र यसको आवश्यकतालाई सोच्नुहोस्।

जब हामीले कुनै छिमेकी वा दोश्रो व्यक्तिलाई नराम्रो गर्नुभन्ने भन्ने तिनबाट क्षमा पाउन हामीले उनको अगाडि आफ्नो भुललाई स्विकार गर्नुपर्छ। यसले पारस्परिक सम्बन्धलाई सुमधुर बनाउँछन्। मैले जे गरें त्यसप्रति म जिम्मेवारी छु भनेर यस प्रक्रियाले देखाउँदछन्। यो प्रक्रिया अपनाउँदा अरूले हामीलाई स्विकार गरून र क्षमा दिउन् भनेर हामीले अपेक्षा गर्दछौं। जतिसुकै चित्त दुखोस वा अन्यायमा परोस्, यदि त्यो व्यक्ति क्षमाको मनस्थिति बोकेर परमेश्वरको आदर्शमा हिँड्न चाहन्छ भने उहाँले त्यसलाई प्रसस्त अनुग्रह दिनुहुनेछ।

यदि कोहि मानिस चित्त दुखाएर अँधकार मनस्थितिमा परिरहन्छन् भने त्यसको निमित्त पनि माथिको पद थप अर्थपूर्ण हुनसक्छन् र तुरन्तै मनको घाउलाई निको पार्न सकिन्छ। यदि तपाईंको जीवनमा कोहि यस्ता व्यक्ति छन् जसमाथि तपाईं विश्वास गर्न सक्नुहुन्छ वा तपाईंको समान मनस्थितिमा हिडेका हुन्छन्, त्यसलाई तपाईंले गरेका पाप, त्रुती, गलत कुराहरूलाई बाँड्नुभयो भने तपाईंका गन्हाँ भावनाहरू हलुको हुनसक्छन् र मनको घाउ निकोभएको तपाईं अनुभव गर्न सक्नुहुन्छ। तर तपाईंका कमजोरहरूलाई कसैसँग बाँड्दा होशियारी पनि हुनुपर्दछ। येशूका भलाद्मी भक्तमित्रसँग आफूमा भएका गुनासोहरू पोखाउँदा पापको बोझबाट राहत भएको महशूस गर्नसक्नुहुन्छ। नत्र तपाईंप्रति संवेदनशील नहुने र परमेश्वरसँग नहिँड्नेलाई आफ्नो दुःख पोखाउनुभयो भने झन प्रतिकूल असर पर्न सक्छन् किनभने त्यसले तपाईंको कमजोरीको बारेमा अरूलाई फैलाउनसक्छन् र तपाईंको कमजोरीको फायदा लिनसक्छन्। तर कसैसँग तपाईंको आत्मियता छ भने र तपाईंको दुःख पोखाउँदा तपाईंको र उसको बिचको व्यक्तिगत सम्बन्ध गाढा हुनसक्छ। विश्वास

गर्दा र विश्वासपात्र हुँदा एक आपसका मित्रता झन बलियो र लामो समयसम्म रहिरहनसक्छ। एकताको सुत्रमा तिनीहरू झन गाँसिन सक्छन्। मनोवैज्ञानिकहरूले अपनाउने विधि नै दुःखित मानिसहरूको कुरा सुन्नु हो। किनभने गुनासो वा दुःख सुन्दा सुनाउने व्यक्तिको मन हलुको हुन्छ र त्यसले राहत पाएको महशूस गर्छन् भनेर तिनीहरूको धारणा छ। हो, कतिपय मानिसहरूको मनमस्तिक असंतुलन भएको हुन्छ र तिनीहरूले दिमागको निम्ति उचित उपचार पाउनुपर्छ। जसरी शरीर बिरामी हुन्छ र त्यसलाई निको पार्न उचित उपचारको खाँचो पर्छ, त्यसरी नै दिमाग वा मगज पनि बिमार हुनसक्छ र त्यसलाई व्यावसायीक मानिसबाट उपचार पाउनुपर्दछ। तर चर्च वा समूदायको सङ्गतमा लाग्दा धेरै पिडाका भावनाहरू र दुःखहरूबाट राहत पाउन सकिन्छ। झुठो, डाहा, रिसईबी र गलत सोचाइले सम्बन्धमा आँच आइरहेको छ भने कोसँग वा कुनै समूहसँग त्यो भइरहेको छ त्यससँग छलफल गरियो वा भूलहरू स्विकार गरियो भने घायल मनले राहत पाउन सक्दछन्। याकूबको सल्लाहलाई हामीले आत्मसात् गर्न सक्यौं भने नचाहिँदो मानसिक बोझलाई घटाउन सकिन्छ। यसले बिग्रेको सम्बन्धमा पुनर्जीवित पार्न सक्छ र ध्वँसात्मक व्यवहारलाई परिवर्तन गर्न सकिन्छ।

माथि यो उल्लेख गरिसकेका छौं कि घनिष्ट मित्रसँग आफ्ना गोप्य पापहरू स्विकार गर्दा सतर्कता अपनाउनु पर्दछ नत्र भने उसले अरूलाई तपाईंको नगनतालाई प्रदर्शन गर्न सक्दछन् र त्यसको फलस्वरूप तपाईं झन विध्वंसको मार्ग अपनाउन बाध्य पार्न सक्दछन्।

हाम्रा सबै अधर्म र पापहरू परमेश्वरको अगाडि सधैं स्विकार गर्न सक्छौं र तिनीहरूलाई उहाँले क्षमा दिनुहुन्छ भन्ने कुरालाई आत्मसात् गर्नु अत्यन्त जरूरी छ। पत्रुसले १ पत्रुस ५:७मा उल्लेख गर्दछन्: “तिमीहरूको सारा फिक्री उहाँमा सुम्पिदेओ, किनकि उहाँले तिमीहरूको वास्ता गर्नुहुन्छ।” गलत तथा हानीकारक सम्बन्धले शडका, त्रास र चिन्ता बढाउन सक्दछन्। कसैले केहि मात्रामा राहत त देलान् तर परमेश्वरबाट पाउने सहायता निश्चित हुन्छ किनभने जहाँ वा जुनवेला पनि हाम्रो हेरचाह गर्न उहाँ उत्सुक भइरहनुहुन्छ। हामीहरूका बोझ उहाँमा थुपान्यौं भने (मत्ती ११:२८-३०), सचमूच

रूपमा हामीले राहत पाएको अनुभव गर्न सक्दछौं। यो अनुभूति गर्ने स्वविवेकको अधिकार परमेश्वरले हामीलाई नै सुम्पनुभएको छ।

५. अरूको बिकासमा अग्रसरता देखाउनु वा अरूको संरचनामा सहभागी हुनु (एफिसी ४:२९)

देहायका पदहरू पढेर त्यसबाट तपाईंले के शिक्षादिक्षा पाउन सकिन्छ भनेर सोच्नुहोस्: एफिसी ४:२९, १ थेस्सोलोनी ५:११, र रोमी १४:१९। उपर्युक्त अतिनिति तपाईंको निमित्त मात्र होइन वा व्यक्तिगत मात्र होइन तर वस्तुगत वा अरूको निमित्त पनि किन महत्वपूर्ण छन्?

येशूको शरीररूपी रहेकाहरूका बिचमा सम्बन्धमा खलल नल्याउनु भनेर प्रारम्भिक चर्चका समुदायहरूलाई पावलले चेतावनी दिएका थिए। आलोचना- प्रत्यालोचना, चरित्र हत्या वा लुछ्याछुडी र एक आपसका चित्तहरूलाई घाइते बनाउँछन् र त्यस्को फलस्वरूप समाजमा धेरै समस्याहरू खडा हुन्छन्। अरूको कानेखुशी गर्ने र फूलको सट्टा काँडाहरूमात्र हेरेर दोष कोट्याउनेहरू आफै पनि विभिन्न समस्याहरूका शिकार भइरहेका हुन्छन्। तिनीहरूमा हिनताबोध हुन्छन् र अरूभन्दा कम योग्यका व्यक्ति आफूलाई ठानेका हुन्छ। अरूको दाँजोमा आफ्नो भाऊ अत्यन्त कम भएको विश्वास गर्दछन्। यस्ता मानिसहरूले आफ्नो भाऊ खोज्न आवश्यकता देख्छन् र अरूलाई बसमा राख्न खोज्दछन्। आफू कतिको बलियो छु भनेर आफ्ना कमजोरीहरू लुकाएर अरूलाई दबाउन बल देखाउन चाहन्छन्। आफ्नै आत्मसंघर्ष र समस्यामा परेकाहरूलाई सहायता दिन आवश्यक छ। आफूलाई र अरूलाई हानी हुने बाटो अपनाउनेप्रति हामी संवेदनशील हुनुपर्दछ र त्यसबाट उनीहरूलाई उकास्न हाम्रो प्रयास जारी राख्नुपर्दछ।

आत्मसंतुष्टि र प्रसन्न मनस्थितिमा रट्यौं भने अरूको कुरा काट्ने, झुटमुट बोल्ने प्रक्रियामा सहभागी हुनबाट हामीलाई बचाउँदछन्। येशूका शरीरका अङ्ग हौं भनेर दावी गर्नेहरूले तिनीहरूलाई मुक्तिको बरदान दिएको छ भनेर सम्झनु आवश्यक छ (भजन १७:८, १ पत्रुस २:९)। यो कुरालाई आत्मसात् गर्न सक््यौं भने हामी एउटै लक्ष्यलाई काँधमा बोकेर अगाडि बढ्न सक्छौं, त्यो हो:

त्यो हो एक आपसको संरचनामा टेवा दिनु र एक आपसबाट सिक्नुपर्छ। व्यक्तिगत समस्या भएकाहरूको मनोबल उचाल्न उत्साहप्रद, समर्थनपूर्ण र सन्धानिय वचनहरू बोल्नुभनेको तिनीहरूलाई सकारात्मक र आनन्द बनाउने बातावरणको सृजना गर्नु हो।

सहजकर्ता भएर पनि अरूको सेवा गर्न सक्छौं। जसले शान्तिको निम्ति प्रयत्नशील गर्छन्, त्यसलाई येशूले श्यावास तथा धन्यका भन्नु भएको छ। त्यत्तिमात्र होइन उनीहरू परमेश्वरका सन्तान हुन् भनेर उहाँले अनुमोदन गर्नुभएको छ (मत्ती ५:९)। शान्तिको निम्ति प्रयास गर्नेहरूले धर्मात्माको खेती गर्नेछन् भनेर याकूबले भनेका छन् (याकूब ३:१८)।

“मानिसहरूले तिमीहरूसँग कस्तो व्यवहार गरून् भन्ने तिमीहरू चाहन्छौ, तिमीहरूले पनि तिनीहरूसँग त्यस्तै व्यवहार गर (मत्ती ७:१२)।” भनेर येशूले दिनुभएको यो सुनौलो नियम एक आपसमा सम्बन्धको निम्ति किन महत्वपूर्ण सुत्र मानिनुपर्दछ?

यो सुत्र बहुमूल्य रत्न हो। यो सकारात्मक र सच्चा प्रेममा आधारित मन्त्र हो। यो सबै ठाउँमा सबै समयमा लागु हुने अतिनिर्णिति हो। संसारका मानिसहरूले सृजना गरेका कुनै पनि मानविय कानून भन्दा यो उच्चकोटीको छ। जुन मानिस यस सुनौलो नियमलाई पालन गर्दछ त्यसमा समावेश हुने जो कोहिले पनि सकारात्मक फायदा उठाउन सक्दछन्।

चिनमा एक जना किसानले पहाडको टुप्पोतिर रहेको आफ्नो खेतमा काम गरिरहेका थिए। त्यस पहाडबाट समुद्रको छेउमा रहेको भज्याङ्गको शहर देखिन्थ्यो। एक दिन उनले समुद्रमा ठूलो छाल आउन सुरु भएको देखे। बालुवाको किनारा खाली गरेर समुद्र फर्केर गएको उनले देख्यो। त्यस किसानलाई अनुभवबाट यो थाहा थियो, त्यो छाल जोडले फर्केर आउँछ र समुद्रका किनारमा भएका सबै खेतहरूलाई ध्वस्त पारिने छ। उनले आफ्ना खेतमा काम गरिरहेका मित्रहरूको बारेमा सोचे। अनि आफ्नो खेतलाई आगो लगाइदिने निधो गरे। जब उनका साथीहरूले उनको आगो निभाउन छिटो छिटो पहाडमा उक्ले, तब त्यो छाल फेरि फर्केर आयो। त्यसले गर्दा उनका साथीहरूको

ज्यान बच्यो। एक आपसमा सहयोग गर्ने त्यागी भावनाले गर्दा त्यस किसानीले आफ्ना मित्रहरूलाई बचाए।

सुनौला नियमको पाठ उपर्युक्त घटनाले स्पष्ट पार्दछ।

उपसंहारः

थप जानकारीको निम्ति पढनुहोस्: एफिसी ४:२५-३२। यी पदहरू पढेर त्यहाँ भएका तपाईंको हृदयमा छुने पदहरूलाई मार्क गर्नुहोस्। अरूसँगको सम्बन्धमा सुधार ल्याउन परमेश्वरको सहायताले तपाईंले के गर्न सक्नुहुन्छ सो सोच्नुहोस्।

एक जना प्रचारकलाई सन् १९०८मा एलेन जी हाइटले एक पत्र पठाएकी थिइन्। त्यसको आँशिक भाग यो हो: परमेश्वरबाट तपाईंलाई दिएको एउटा सन्देश छ। तपाईंको बोलीमा दया झल्कियोस्। भद्रतासाथ अरूलाई व्यवहार गर्नुहोस्। तपाईंको भावनाप्रति सचेत हुनुहोस् किनभने तपाईं आवेगमा आउनसक्नुहुन्छ र अरूप्रति खरौं बोली वर्षाउनुहुन्छ। असभ्य तथा निर्दयी बोलीले परमेश्वरको हृदयमा चोट पुऱ्याउँछ र त्यसले हानी गर्दछन्। तपाईंलाई यो सन्देश दिन परमेश्वरले मलाई भन्नु भएको छ, बोलीमा भद्रता अपनाउनुहोस्। तपाईंका शब्दहरूप्रति चनाखो हुनुहोस्। तपाईंको बोलीबाट कुनै पनि नराम्रो अपशब्दहरू नआउन्। तपाईंको प्रवचनमा दयाहीन वचनहरूको उच्चारण नहोस् न त तपाईंको व्यवहारमै होस्।...

“जब तपाईंले येशूलाई हेर्नुहुन्छ र दिनदिनै उहाँबाट सिक्नुहुन्छ तब तपाईंको चरित्र स्वस्थ र मिजासीलो हुन्छ। तपाईंले दिने प्रवचनहरू नरम होस् र आलोचनात्मक बोलीहरू उच्चारण नगरियोस्। विश्वको महान् गुरुबाट सिक्नुहोस्। सहानुभूतिपूर्ण र दयालु पाराले बोलेका वचनहरूले औषधी जस्तै असल काम गर्दछन्। निराश र उदासिनमा परेका मानिसहरूका आत्मालाई त्यसले सञ्चो पार्न सक्दछ। परमेश्वरका वचनबाट पाइएका ज्ञानहरूलाई व्यवहारीक जीवनमा उतार्न सकियो भने त्यसले मानिसको आत्मालाई स्वस्थ बनाउँछन् र शान्तिको निम्ति उर्जा प्रदान गर्न सक्छन्।”-गस्पल वर्कर्स, पृ. १६३, १६४बाट रूपान्तरित।

चिन्तनमननः

१. अरूको कुरा काट्ने वा कानेखुशी गर्न तपाईंलाई कत्तिको मन लाग्छ? तपाईं आफैले सुरू नगरेपनि अरूले गरेकोमा तपाईं कत्तिको चासो लिएर सुन्नुहुन्छ? निराधार गफ वा हल्ला सुन्नु पनि फैलाएको जस्तै किन हुनसक्छ? अरूको चरित्रमा कलङ्क लाउने हल्लामा सहभागी हुँदा त्यसको पिडा हुनेभएकोले त्यस्तो कृत्याकलापमा आफू सहभागी नहुन कस्तो कदम तपाईंले चाल्नु पर्दछ? (एकदिन यस अनुवादक श्रीमती इन्दिरा गान्धीको भाषण सुन्न गएको थियो। त्यसबेला उनले यो सम्बोधन गरेकी थिइः “हल्लामा विश्वास नगर्नु, हल्ला नसुन्नु र हल्ला नफैलाउनु।”)
२. हाम्रो हृदयमा नराम्रोसँग चोट लाग्दा क्षमा दिन एकदम कठिन हुनसक्छ। तपाईंसँग माफी नमाग्नेलाई पनि तपाईंले कसरी माफी दिन सिक्न सक्नुहुन्छ? तपाईंको क्षमासँग उनीहरूको सरोकार नहोला। हाम्रो क्षमाप्रति हाँसो पनि उडाउला। यस्तो परिस्थितिमा तपाईंको उत्तरदायित्व के हो?
३. परिवारमा हुने घरेलु हिँसाले व्यक्ति वा समूहलाई पिडा ल्याउनसक्छन्। यो समस्यालाई रोक्नस इसाईहरूको भूमिका कस्तो हुनुपर्दछ? क्षमा दिँदा पनि मानिसको हृदय परिवर्तन भएन भने पिडा दिने मानिसलाई के गर्ने?
४. तपाईंको जीवनको समिक्षा गर्नुहोस्। सम्बन्धलाई सुधार्न कुन कदमहरू तपाईं लिन सक्नुहुन्छ? नम्रता, परमेश्वरमा भरोसा र ठिक काम गर्नाले पारस्परिक सम्बन्ध किन दिगो हुनसक्छ?

